
OPERAČNÍ UMĚNÍ A TAKTIKA

PLÁNOVÁNÍ ÚTOČNÉ OPERACE ARMÁDY ZA POUŽITÍ ATOMOVÝCH ZBRANÍ

Plukovník Ludvík Varvařovský

Tato práce, která je pokračováním článku »Velení v armádní útočné operaci za použití atomových zbraní«, uveřejněného ve Vojenské mysli čís. 3/1955, navazuje na článek generál-poručíka J. Tokana »Plánování útočné operace armády«, uveřejněný ve Vojenské mysli čís. 2/1952, v kterém plánování útočné operace armády bylo podrobně rozebráno. Cílem tohoto článku je seznámit generály a důstojníky čs. lidové armády s některými novými otázkami plánování, které jsou důsledkem objevení atomových zbraní, a z toho vyplývající novou formou i změněným obsahem některé dokumentace.

1. Všeobecně

Cílem plánování je určit posloupnost splnění řady úkolů na cestě k dosažení cíle operace, rozdělení sil a prostředků pro počáteční úder i manévr těmito silami a prostředky do celé hloubky operace, určení způsobů součinnosti uvnitř armády, s letectvem a sousedy a na konec všestranné zabezpečení operace do celé hloubky.

Plánováním tak jako dosud musí být určeny období operace, úkoly, hloubka, trvání i tempo postupu vojsk v každém období.

Obsah jednotlivých období bude různý a bude záviset na situaci a na úkolech.

Hlavním znakem určujícím nové období útočné operace bude ten úkol, jehož splněním se podstatně změní situace v pásmu činnosti armády a v souvislosti s tím se změní i ráz bojové činnosti vojsk armády.

Aby byl zabezpečen nepřetržitý postup vojsk do celé hloubky operace, je nezbytně nutné, aby se už během plnění úkolů jednoho období připravovalo vytvoření takového uskupení sil a prostředků, které bude nutné k úspěšnému plnění úkolů dalšího období.

Bude-li bližším úkolem armády ovládnutí nepřátelského armádního obranného pásma, t. j. proniknutí do hloubky 60 až 80 km, může velitel armády za předpokladu, že hlavní pásmo nepřátelské obrany a bližší operační zálohy budou dostatečně umlčeny atomovými údery, naplánovat splnění bližšího úkolu v jednom období.

Bude-li hloubka bližšího úkolu větší a atomových pum na průlom taktické hloubky bude omezené množství, bude výhodnější naplánovat splnění bližšího úkolu armády na dvě období. V takovém případě obsahem prvního období může být splnění úkolu prvního dne operace a obsahem druhého období bude potom rozdrčení operačních záloh nepřítelů a ovládnutí výhodné čáry prostoru za nepřátelským armádním obran-

ným pásmem, která dává výhodné podmínky pro odražení nepřátelského protiúderu a pro ovládnutí obranného pásma nepřátelské skupiny armád z chodu.

Plánování bližšího úkolu na dvě období bude odůvodněno i v takovém případě, kdy armáda mající vytvořit vnitřní frontu obklíčení dostává jako bližší úkol nejen průlom taktické hloubky nepřátelské obrany, ale též dovršení obklíčení nepřítele za jeho armádním obranným pásmem, t. j. v prostoru, kde je vybudováno obranné pásmo nepřátelské skupiny armád. Obsahem prvního období operace v tomto případě bude průlom taktické hloubky nepřátelské obrany, rozdrčení armádních záloh nepřítele a vytvoření podmínek k zakončení obklíčení. Obsahem druhého období bude zakončení obklíčení se současným zahájením ničení obklíčovaného nepřítele.

Při plnění dalšího úkolu odráží armáda protiúderu nepřátelských záloh, překonává vodní překážky, z chodu prolamuje mezilehlá postavení a obranné pásmo skupiny armád, ničí nepřátelská uskupení v operační hloubce jak svými silami, tak v součinnosti se sousedy, pronásleduje odcházejícího nepřítele a zmocňuje se čar, jejichž ovládnutím se dosahuje cíle operace.

V těchto situacích může armáda plnou měrou využít úspěchu frontové rychlé skupiny, postupovat značně vyššími tempy a maximálně využít pohyblivosti svých vojsk.

Neočekává-li velitel armády zasazení nových silných záloh nepřítele ve svém útočném pásmu, má všechny důvody k tomu, aby splnění dalšího úkolu neplánoval v jednom období.

Avšak může se vytvořit situace značně složitější a armáda bude nucena vést úporné boje se silnými zálohami nepřítele. V takovém případě bude účelné napláňovat splnění dalšího úkolu ve dvou obdobích. Obsahem prvního z nich (t. j. druhého nebo třetího období operace) může potom být rozdrčení silných záloh v střetném boji (nebo odražení protiúderu) a překonání obranných postavení nebo vodních překážek.

Závěrečné období operace bude obsahovat pronásledování, obklíčení a zničení odcházejícího nepřítele a ovládnutí čary (prostoru) konečného cíle operace. Velmi často bude obsahem posledního období operace ovládnutí operačního předmostí na široké vodní překážce, výhodného k uskutečnění další armádní nebo frontové útočné operace.

Armáda plnící další úkol na vnitřní frontě obklíčení plánuje vyplnění dalšího úkolu obvykle v jednom období, jehož obsahem bývá zakončení zničení obklíčeného nepřítele a přeskupení armády k plnění nové operace, nebo přechod do druhého sledu frontu.

Při plánování operace je ve většině případů nezbytně nutné předvídat vytvoření výhodných podmínek zabezpečujících armádě přechod k další útočné operaci, a to co možná bez operační přestávky. Vzhledem k tomu bude závěrečné období operace často spojeno s manévrem sil a prostředků armády z týlu k frontě nebo z jednoho křídla na druhé s cílem vytvořit nové uskupení nutné k splnění další útočné operace.

Závěrem možno říci, že v těch případech, kdy rozdrčení protivníka musí být uskutečněno v hloubce do 150 km, může být splnění operace napláňováno na dvě až tři období. Bude-li hloubka operace dosahovat 200 km i více, může být plánováno na tři až čtyři období.

2. Zásady plánování atomové, dělostřelecké a letecké přípravy zteče

Použití atomových úderů na obranná postavení nepřítele neznámá, že musí být bezpodmínečně zničeny nebo umlčeny všechny praporní rajony nepřátelské obrany. Atomové údery na důležité opěrné body a uzly obrany na třetím zákopu prvního obranného postavení a na druhém a třetím postavení na směru hlavního úderu, na hlavní uskupení nepřátelského dělostřelectva v úseku průlomu mají samy o sobě značný účinek. Nepřítel brání se v prvním a druhém zákopu prvního postavení a na úsecích ležících vně atomových úderů je umlčován a ničen dělostřelectvem a údery letectva v době dělostřelecké a letecké přípravy zteče.

Přitom nutno zdůraznit, že organizace dělostřelecké přípravy nesmí být šablonovitá. Je-li první a druhé postavení nepřítele umlčováno atomovými zbraněmi, provádí se dělostřelecká příprava vzápětí za atomovou přípravou. V těch případech, kdy se první postavení atomovými zbraněmi neumlčuje a použije se jich jen na objekty v hloubce nepřátelské obrany, může dělostřelecká příprava zteče předcházet atomovou přípravu, nebo se atomová příprava provede mezi palebnými přepady dělostřelectva.

Přímá letecká příprava se plánuje a provádí tak, aby údery letectva na zvolené objekty byly časově uskutečněny teprve až před příchodem pěchoty a tanků k těmto objektům, což ovšem neznámá, že bombardovací a bitevní údery nemohou být provedeny i v jiném údobí dělostřelecké přípravy zteče, po případě až v průběhu podpory zteče. Doba provedení úderů nebude záviset jen na době příchodu pěchoty a tanků k těmto objektům, ale i na rázu objektů a celkového plánu vedení boje (operace).

Bombardovací a bitevní letectvo umlčuje v součinnosti s dělostřelectvem anebo samostatně objekty rozmístěné na druhém a hlavně na třetím postavení hlavního obranného pásma nepřítele.

Účinky atomové, dělostřelecké a letecké přípravy na živou sílu nepřítele bude výhodné doplňovat použitím otravných látek (trvalých i prchavých), a to především v dělostřeleckém střelivu a v leteckých pumách, a kromě toho i vypouštěním ze speciálních přístrojů. Při volbě použití toho nebo jiného způsobu zamoření otravnými látkami bude vždy nutné kromě druhu cíle a zámyslu boje brát v úvahu i meteorologické podmínky.

Používá-li se chemických střel, zahajuje se dělostřelecká příprava zteče zpravidla překvapivým palebným přepadem chemickými střelami provedeným současně na všechny cíle v hlavním pásmu obrany nepřítele, určené k umlčení dělostřelectvem; délka palebného přepadu je od 1 do 3 minut.

V každém případě použití otravných látek zvýší ztráty nepřítele a zkrátí dobu dělostřelecké přípravy. Je jím možno dosáhnout snížení počtu hlavní nutných pro dělostřeleckou přípravu.

Zároveň nutno zdůraznit, že plánování atomové, dělostřelecké a letecké přípravy musí štáb věnovat důkladnou pozornost, aby těsnou spoluprací všech složek štábu, především operačního oddělení, štábu dělostřelectva, letectva a chemického vojska bylo dosaženo přesnosti v plánu. Podstatou tohoto plánování musí potom být přesné rozdělení cílů mezi letectvo, dělostřelectvo a speciální útvary (svazky) nosičů atomových

pum a zabezpečení, že stanovené úkoly proniknou k těmto jednotkám. K dosažení co nejpřesnější součinnosti mezi dělostřelectvem a atomovými nosiči bude účelné, aby pro období podpory zteče byly vyčleněny jednotlivé dělostřelecké skupiny s úkolem ničit živou sílu a palebné prostředky nepřítele v těch prostorech, kde se atomové údery neprovádějí nebo kde plánované atomové údery z jakýchkoli důvodů nebyly uskutečněny. Z tohoto důvodu musí být zvláštní pozornost věnována organizaci pozorování a zaměření epicenter provedených atomových úderů. Nakonec nutno zdůraznit, že plánování dělostřelecké přípravy musí být provedeno na varianty nejen vzhledem na případné odvedení vojsk protivníka do hloubky jeho obrany, ale i se zřetelem na okamžitý přenos palby na ty úseky, na něž plánované atomové údery nebyly uskutečněny.

Ve většině případů bude účelné, aby atomová příprava byla provedena na začátku dělostřelecké přípravy, což ovšem neznamená, že není možná i druhá varianta, t. j. provedení atomových úderů během dělostřelecké přípravy nebo i na jejím konci. Důvodů, které mluví pro provedení atomové přípravy na začátku dělostřelecké přípravy, je několik. Je to především prvek překvapení, který dává záruku, že nepříteli budou způsobeny větší ztráty, vzhledem k tomu, že část živé síly i techniky do zahájení přípravy bývá vždy v pohotovosti mimo úkryty. Bude-li příprava zahájena dělostřeleckým přepadem, ukryje nepřítel svou živou sílu i techniku do odolných protiatomových úkrytů, což bude znamenat, že později provedenými atomovými údery nebudou mu způsobeny tak vysoké ztráty jako v prvním případě. Druhým důvodem, který mluví pro provedení atomových úderů na počátku dělostřelecké přípravy, je ta okolnost, že při shozu atomové pumy z letounu nebo při použití dálkové řízené střely, anebo dělostřelecké střely s atomovou náplní, nelze počítat s jejich výbuchem zcela přesně nad určeným cílem. To znamená, že dělostřelectvo musí po provedení atomového úderu a přesném zjištění epicenter výbuchů umlčet ty úseky nepřátelské obrany, které nebyly podle plánu zasaženy atomovým úderem. Budou-li atomové údery provedeny na konci dělostřelecké přípravy a nebudou-li přesně v plánovaných místech, dělostřelectvo nebude mít zpravidla dostatek času ani možnosti, aby spolehlivě umlčelo nezasažené prostory, to znamená, že si v nich nepřítel zachová schopnost klást tvrdý odpor útočícím vojskům, což se opět může nepříznivě odrazit na celém průběhu zteče. Dalším důvodem, který mluví pro to, aby atomové údery byly provedeny na začátku dělostřelecké přípravy, jsou možnosti pozorování a zaměření provedených atomových úderů. Je pochopitelné, že mraky prachu a dýmu způsobené dělostřeleckou přípravou znesnadňují pozorování a zaměření atomových úderů a snižují tak možnosti dělostřelectva při umlčování těch úseků, na které atomové údery byly sice plánovány, ale nebyly z různých příčin uskutečněny. Nakonec je pochopitelné, že stupeň zamoření vzduchu v okolí epicentra a v radioaktivním mraku má přímý vliv i na činnost letectva, které nemůže vést boj v zamořeném prostoru do 10 minut po výbuchu atomové pumy. Letectvo musí tyto prostory obléhat nebo musí čekat, až stupeň zamoření vzduchu poklesne na přípustnou míru. Budou-li tedy atomové údery provedeny na konci dělostřelecké přípravy, znamená to, že v místech shozu atomových pum přímá letecká podpora bude po dobu více než 10 minut značně omezena. To je právě doba pro útočící vojska velmi kritická. Z uvedených důvodů je zřejmé,

že nejvýhodnějším okamžikem k provedení atomových úderů bude doba buď těsně před zahájením nebo na začátku zahájení dělostřelecké přípravy, po případě i doba v jejím průběhu, protože i tam zůstane dělostřelectvu ještě dostatek času k umlčení těch úseků, které atomovou přípravou z jakéhokoli důvodu umlčeny nebyly. V těch případech, kdy atomové údery budou prováděny dělostřelectvem, jehož přesnost zásahu stále ještě zůstává větší než u letectva, nebo tam, kde atomové údery budou provedeny v hloubce nepřátelské obrany (na divisní a sborové po případě i plukovní zálohy) bude naopak výhodné, aby atomové údery byly provedeny až na konci dělostřelecké přípravy, po případě až v období podpory zteče hlavního pásma nepřátelské obrany.

Atomová příprava při zteči druhého a armádního pásma obrany může se plánovat i na první postavení těchto pásem, při čemž však je bezpodmínečně nutné, aby v době uskutečnění atomových úderů vojska nebyla podle konfigurace terénu blíže než 2 až 5 km.

Ve všech případech je výhodné atomové údery na zálohy nepřítele provádět v době jejich příchodu k prostoru průlomu, při čemž je účelné volit údery na přepravy přes vodní toky, na soutěsky, aby se vytvořily nevýhodné podmínky pro rozvíjení nepřítele, nebo údery na čáry, kde se nepřítel rozvíjí. Nevylučuje se možnost uskutečnit atomové údery na nepřátelské zálohy v prostorech soustředění, ovšem za předpokladu, že štáb armády dostane včas přesné údaje o prostorech soustředění i o způsobu rozmístění záloh v těchto prostorech.

3. Opatření ke zmaření protipřípravy nepřítele a odražení jeho úderů před přední okraj obrany

K zmaření protipřípravy nepřítele a odražení jeho případných úderů prováděných před přední okraj ihned za atomovými údery nařizují velitel a štáb armády pohotovost dělostřelectva, kontrolují pohotovost záloh divísi a sborů k zasazení na úseky zasažené atomovými údery nepřítele, přezkoušují pohotovost vojsk k odražení možného útoku nepřítele.

V plánu opatření k zmaření nepřátelského atomového a chemického napadení v souhlase s pokyny velitele frontu a frontovými opatřeními se předvídá, jak, kdy a čím bude veden boj s atomovým dělostřelectvem a chemickými minomety nepřítele, a jakými zásahy dělostřelectva a letectva budou ničeny sklady bojových chemických látek, zjištěné v prostorech vojskového týlu v bojové sestavě vojsk nepřítele.

Velmi často bude výhodné určit zvláštní skupiny hloubkového průzkumu s úkolem zničit baterie atomového dělostřelectva a sklady chemického střeliva. K tomuto účelu může být použito i výsadek (rota, prapor) vysazených z vrtulníků v noci před zahájením útočné operace. Současně se zesiluje stíhací letecká ochrana prvního sledu armády.

4. Přeskupení, vystřídání a zaujetí výchozího položení

Přeskupení k zaujetí útočné sestavy může být prováděno z týlu k frontě, podél fronty na jedno nebo na obě křídla a také od fronty k týlu.

V rozhodnutí pro přeskupení určuje velitel armády které svazky, do kterých prostorů, v jakých lhůtách a po kterých cestách přesunout,

pořadí přesunů svazků, rychlost pohybu, výchozí a regulační čáry, doby jejich průchodu, lhůty zaujetí výchozího položení, opatření k zabezpečení přesunů (PAO, PVO, PTO, PCHO, ženijní a materiálně technické zabezpečení), organizační velení a pořádkové služby pro období přesunů.

Plán přeskupení se zpracovává graficky na mapě doplněné legendou.

Na mapu se zakreslí výchozí prostory vojsk (svazků) provádějící přesuny a doby odchodu z těchto prostorů, regulační čáry a doby, kdy jimi projdou jednotlivé proudy čelem a zadem, sestava vojsk v nových prostorech soustředění (ve výchozím položení) a doby jejich dosažení, místa velitelských stanovišť a jednotlivé prostory a objekty na cestách, při jejichž průchodu vojska musí být bezpodmínečně chráněna proti napadení ze vzduchu.

Na této mapě nebo na samostatném náčrtu se zakreslí organizace regulační a pořádkové služby.

Organisovaného přeskupení se dosáhne určením tří až čtyř os na každou divisi prvního sledu a přesnou prací pořádkové služby.

Pro zaujetí výchozího položení a vystřídání vojsk zpracuje štáb armády společně se štáby druhů vojsk plán vystřídání.

V tomto plánu uvede kdo, koho a v jakém pásmu vystřídá, pořadí východu svazků armády do výchozího postavení a jejich rozvinování (vzhledem na ženijní vybudování výchozího postavení), kdo odpovídá za zabezpečení vystřídání vojsk a v jakém pořadí nutno přemístit týlové jednotky střídaných a střídajících vojsk.

V prvním pořadí zaujmou své prostory pozorovací orgány, protiletadlové a protitankové dělostřelectvo, potom divisní, sborové a armádní dělostřelectvo. Pluky prvního sledu zaujmou své prostory během jedné až dvou nocí tak, aby měly možnost v předvečer zteče prostudovat terén v pásmu své nastávající činnosti a organisovat součinnost. Druhé sledy divisi a sborů zpravidla zaujímají výchozí položení v noci před zahájením zteče, t. j. už pod ochranou rozvinutého pozemního i protiletadlového dělostřelectva.

Vojska zaujímající výchozí položení rozmisťují se v závčas připravených zákopech a úkrytech a důkladně se maskují.

Tankové jednotky přímé podpory pěchoty zaujímají výchozí položení v hloubce za bojovou sestavou pluků prvního sledu a vyjíždějí na své místo v bojové sestavě útočících pluků v období dělostřelecké přípravy se zahájením atomových úderů.

Ať je přeskupení prováděno v jakýchkoli podmínkách, musí velitelé všech stupňů počítat s možností nepřátelského atomového napadení, znát radiologickou situaci na osách, závčas připravovat na přesunech opatření k protiatomové ochraně a zasahovat účinně při odstraňování následků nepřátelského atomového napadení.

5. Plán operace

Plán útočné operace je základním pracovním dokumentem štábu armády, shrnujícím všechna opatření, která nutno provést jak v přípravném období, tak v průběhu operace až do jejího úspěšného zakončení.

Skládá se ze tří částí:

- z části operační (čítající v to plánování použití atomových zbraní),
- z plánů bojového použití druhů vojsk,

— z plánů zabezpečení politického, operačního, ženijního, chemického, materiálního, technického a zdravotnického.

Hlavním dokumentem operační části plánu a základnou celého plánu je mapa s grafickým vyjádřením celého provedení operace, nazývaná grafickým plánem, v kterém se uvede zámysl operace do celé hloubky, období operace, její obsah, trvání a tempo, úkoly vyšších svazků (svazů) podle období operace, pořadí a způsob použití atomových a chemických zbraní v dělostřeleckém a leteckém útoku s výpočtem použitých k tomu sil a prostředků, pořadí a způsob zabezpečení zasazení armádní rychlé skupiny do boje (bude-li v armádě vytvořena) a organizace velení, t. j. rozmístění VS, ZVS, týlového sledu VS a směr jejich přemístění.

Na mapu se zakreslí uskupení nepřítelů a systém jeho obrany do celé hloubky operace s těmi podrobnostmi (údaji), které má štáb armády v době zpracování plánu, dále uskupení armády ve výchozím položení s přesností do divisi, tankového pluku a dělostřelecké skupiny sborů prvního sledu armády, prostory rozmístění sboru druhého sledu (podle divisi), armádní zálohy a dělostřelecké skupiny (ADS, APLDS), VS armády a střeleckých sborů.

Manévr se vyjádří zakreslením směru hlavního úderu a dalších úderů, ... úseku (úseků) průlomu, čáry bližšího a dalšího úkolu armády, období operace s uskupením sil a prostředků pro druhé a další období (s přesností do sboru) a s uskupením hlavních záloh armády.

Na konec se zakreslí úkoly sborů prvního sledu na první den boje s rozhraním, objekty, na něž je plánováno použití atomových a chemických zbraní v taktické hloubce, vyčkávací prostor, výchozí čára a čára zasazení armádní rychlé skupiny (je-li u armády vytvořena), směr její činnosti a úkoly, čára zasazení druhého sledu armády, směr jeho postupu (úderu) i úkoly, čáry postupného přemístění a rozvinutí armádní protitankové zálohy a tankové zálohy při průlomu taktické hloubky a směr přemístění VS do celé hloubky operace.

V legendě se uvedou základní údaje o operaci (šířka pásma, šířka úseku průlomu, hloubka, trvání, střední tempo), rozdělení posilových prostředků sborům a armádním skupinám, složení záloh pro první období operace, všeobecný poměr sil, hustoty na úseku průlomu, a charakteristika jednotlivých období (úkoly, hloubka, trvání, tempo).

Při srovnání s textovým plánem operace vidíme, že se grafický plán zkracuje o opisování cíle operace, o závěry z ujasnění úkolu, zhodnocení situace, o úkoly ženijně chemického zabezpečení, o organizační součinnosti mezi vyššími svazky, svazky, druhy vojsk a letectvem, o úkoly operačního zabezpečení, politického zabezpečení (podle období), a o organizační týlu, materiálně technického a zdravotnického zabezpečení.

Plány operačního zabezpečení zpracovává operační oddělení a oddělení průzkumu v těsné součinnosti s důstojníky dělostřeleckého a ženijního štábu a s důstojníky chemického a spojovacího oddělení.

Podle možnosti je výhodné zpracovávat tyto plány grafickou formou na mapách s cílem urychleného zaslání bojových nařízení podřízeným štábům.

6. Bojové rozkazy, bojová nařízení, plánová tabulka součinnosti

Na podkladě rozhodnutí velitele zpracovává operační oddělení písemný bojový rozkaz nebo rozkaz — schema s legendou. Výhody rozkazu-schematu jsou v tom, že zámysl operace zůstává utajen, neztrácí se čas rozmnožováním rozkazů, jejich šifrováním, předáváním pojitky a dešifrováním.

Písemný bojový rozkaz obsahuje tyto body:

1. Nepřítel — stručné zhodnocení — síly, sestava, uskupení včetně operačních záloh.

2. Úkol — zámysl splnění bližšího úkolu, směr úderu, úsek průlomu, kterého nepřítele a v kterém prostoru rozdrtit, podmínky součinnosti se sousedy a s prostředky frontu, doba pohotovosti k zahájení operace.

3. Sousedé — v kterém směru útočí křídelní sbory sousedních armád na hloubku úkolu dne a hranice s nimi. Bude-li se v útočném pásmu armády zasazovat frontová rychlá skupina, uvádějí se osy jejího postupu, čára zasazení do průlomu i její bližší úkol.

4. Úkoly střeleckých sborů — číslo střeleckého sboru (bez udávání divisi), jeho posilové prostředky, bližší a další úkol i úkol dne. Kromě toho je účelné uvést směr postupu na příští den.

Dále se uvede nařízení pro zabezpečení styku, odpovědnost za styk, místo VS ve výchozím položení, pořadí jeho přemístění, hranice se sousedem vlevo. (U levokřídelního sboru se levá hranice neuvádí — je uvedena v bodě 2 jako levá hranice armády.)

Střeleckému sboru druhého sledu se nařizuje prostor soustředění, osy postupu, čáry pravděpodobného rozvinutí (zasazení), směr postupu (úderu) a posilové prostředky při zasazení. Není nutné uvádět úkol — ten se zpravidla stanoví až při přijetí rozhodnutí pro zasazení.

5. Úkoly dělostřelectva — doba pohotovosti k zahájení palby a trvání dělostřelecké přípravy zteče, hlavní úkoly dělostřelectva do hloubky prvního dne operace, složení armádních dělostřeleckých skupin, jejich velitelé.

Když je to nutné, uvádí se dělostřelectvo, které se přibírá do sestavy armádních dělostřeleckých skupin na období průlomu hlavního pásma nepřátelské obrany.

6. Letectvo — složení podpůrného letectva a úkoly frontového letectva provádějícího atomovou přípravu, úkoly podpůrného letectva v období letecké přípravy zteče, podpory zteče a podpory při boji v hloubce až po dosažení úkolu dne, t. j. úkoly při průlomu hlavního i druhého pásma obrany nepřítele, úkoly pro zabezpečení zasazení armádní rychlé skupiny (je-li u armády vytvořena) a druhého sledu armády. Jakými silami podporovat střelecké sbory.

7. Úkoly pro PVO — mohou být pojaty do bojového rozkazu (t. j. co, kde a kdy bránit protiletadlovým dělostřelectvem), avšak úplná organizace PVO (složení, úkoly, velitelé protiletadlových skupin, organizace hlásné služby, manévr silami a prostředky PVO v průběhu operace a způsob součinnosti se stíhacím letectvem) uvádí se v nařízení pro PVO zpracovaném náčelníkem PVO armády.

Úkoly speciálním druhům vojsk, která zůstávají v přímém podřízení velitele armády, nařizují se v samostatných bojových nařízeních zpracovávaných operačním oddělením štábu společně se štáby druhů vojsk.

8. Z á l o h á m — (vševojskové, protitankové, tankové, dělostřelecké, protivýsadkové, ženijní a chemické) a p o h y b l i v é m u o d ř a d u z a t a r a s o v a c í m u nařizuje se složení, prostor rozmístění ve výchozím položení a směr postupu.

9. Na konec se uvede VS, ZVS a osy jejich přemístění.

Pro úsporu času může být bojový rozkaz vydán v plném znění i střeleckým sborům a štábům druhů vojsk. Ostatním vykonavatelům se dávají jen výpisy.

Bojová nařízení pro průzkum, přeskupení a vystřídání, pro PVO (a když je to nutné, i pro PTO), pro PAO, PCHO, pro ženijní zabezpečení a nařízení pro spojení zpracovávají se na podkladě rozhodnutí velitele armády a nařízení štábu frontu a zasílají se vojskům tak, aby je velitelé sborů dostali nejpozději do doby, která je kalendářním plánem určena k vydání rozhodnutí velitelů sborů.

Nařízení pro organizaci týlu, všech druhů zásobování, pro organizaci přísunu a odsunu a pro ochranu a obranu týlu zpracovává štáb týlu a štáby druhů vojsk (služeb) a podepisuje náčelník týlu, velitelé a náčelníci druhů vojsk a služeb.

Plánová tabulka součinnosti musí podrobněji než je to uvedeno v bojovém rozkaze uvádět, jak je sladěna bojová činnost vojsk co do úkolu, čar nebo objektů a času, a to na celou hloubku úkolu dne sborů, druhů vojsk i letectva. Jsou-li v pásmu armády zasazovány až první den operace prostředky frontu, musí se v tabulce uvést součinnost s nimi.

Nejpodrobněji se plánová tabulka součinnosti zpracovává na prúlom hlavního pásma nepřátelské obrany.

Forma plánové tabulky součinnosti může být různá, musí však vždy dávat veliteli a štábu armády jasný přehled o tom, jaká bude bojová činnost střeleckých sborů, druhů vojsk a záloh při plnění bližšího úkolu, dalšího úkolu a úkolu dne střeleckých sborů. Nakonec se uvedou signály součinnosti, signály (znamení) pro určování cílů, označování předního okraje pěchoty, signály pro atomové, chemické, letecké nebezpečí a poplach. Tabulku zpracovává operační oddělení štábu armády v součinnosti se štáby druhů vojsk a letectva, podpisuje ji náčelník štábu s náčelníkem operačního oddělení a schvaluje velitel armády. Pro druhý a další dny operace bude se součinností zpravidla vyjadřovat graficky na schematu nebo na mapě.

7. Z á v ě r

Za oboustranného použití atomových zbraní je účelné i nutné, aby přípravné období útočné operace bylo co možná nejkratší. Vzhledem k tomu je současně nutné, aby plánování bylo prováděno rychle, ve zkrácených lhůtách, což nutí štáby hledat nové, pružnější a praktičtější

způsoby plánování, zpracovávat jednoduché a přehledné plány a postupně vydávat krátká bojová nařízení. Je proto nutné, aby plány podle možnosti byly zpracovány především formou grafickou, při čemž ovšem grafický plán nesmí být na úkor přehlednosti a účelnosti. V některém případě přehledná tabulka nebo schema může být výhodnější než grafický plán na mapě, v jiném případě bude výhodnější hlavní obsah plánu znázornit graficky a doplnit ho stručnou písemnou legendou. Hlavní důraz při zpracovávání plánu nutno klást na účelné, přehledné a rychlé zpracování. Naskýtá se proto otázka, zda v době strojů nebude výhodnější na zpracování písemných doplňků grafických plánů použít psacího stroje a kancelářského papíru místo zdlouhavého ručního zhotovování různých nápisů perem a tuší. Štábní kulturu nelze hledat v ozdobném písmu, nýbrž především v účelné náplni plánu, zabezpečující dosažení cíle.